

și sunet, *Ea* – Baczó Tünde, și *EI* – Paul Cimpoiu, căutându-se în lumea din jurul lor, aspirând să-și păstreze frumusețea și sinceritatea întru iubire. Alături de cei doi, o echipă de dansatori, în decorul Giorgiane Săvuță, cu muzica lui Tibor Cári, costumele semnate de György Eszter, într-o semnificare mută a nevoii de a „descoperi lumea pură” (ca s-o citez pe producătoare), cel puțin pe durata spectacolului.

Așa cum, pe durata celor opt seri, Festivalul „Eurothalia” a redescoperit multiplele modalități ale teatrului de a comunica emoțional cu publicul său, care a populat cu încredere și curiozitate sala. Spectacole pe linie, dar și o lansare de carte: *De la Hamlet la Hamlet și mai departe* de Mircea Morariu, editată de Fundația „Camil Petrescu”, drept supliment al revistei *Teatrul azi*. Volumul cuprinde șapte recente interviuri ale autorului cu Ion Caramitru, sub formula unui schimb de idei și de opinii în refacerea unei impresionante cariere artistice, dar și politice. Textul este însoțit de un bogat material documentar și iconografic.

ALBA IULIA și GALAȚI

Adriana TEODORESCU

Nostalgiei de toamnă

Până la deschiderea „sezonului de primăvară”, festivalurile teatrale din România intră în hibernare, lăsându-ne suficient timp (chiar prea mult, după părerea mea) să analizăm și să comentăm trecutul sezon festivalier autumnal.

Se deschid porțile poveștilor...

...iar alaiurile de prinți și prințese, de regi, regine, împărați și-mpărătese, pitici, duhuri și vrăjitoare defilează într-un maraton al teatrului, de la Iași la Alba Iulia, de la Cluj la Galați și București, îndulcindu-ne toamna, criza, viața.

De la an la an, trăiesc cu nostalgia ediției precedente și cu speranța celei ce va fi. Și ca de fiecare dată, săptămâna teatrală petrecută la **Alba Iulia** nu mă dezamăgește. Redenumit și „rebranduit”, actualul **Festival Internațional de Teatru** nu-și schimbă însă formatul și bine face, pentru că este un eveniment cu țintă pe termen lung ce vizează evoluția culturală a comunității și înscrierea orașului în circuitul cultural european.

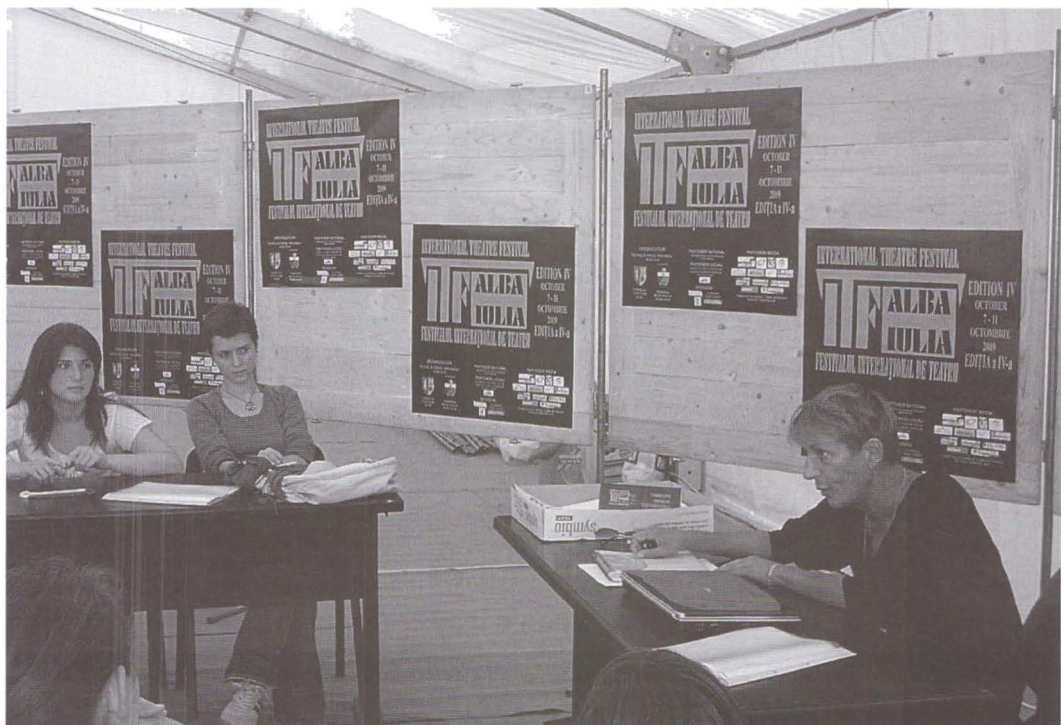
Povestea acestei toamne începe în mândra cetate Alba Carolina unde, pentru al patrulea an consecutiv, Teatrul de Păpuși „Prichindel” oferă la început de octombrie comunității și oaspeților o cură de teatru. Spectacole de toate felurile, pentru toate gusturile și vârstele, ateliere de creație pentru copii și pentru profesioniști, proiecții nocturne de film, expoziții, lansări de cărți, cafele „cu tâlc” voie bună și mult profesionalism. Bine fundamentat, scopul festivalului, atins din prima ediție, se transformă în tradiție, odată cu redefinirea evenimentului ca „Festival Internațional de Teatru”. Spectatorii apreciază diversitatea stilurilor și mijloacelor de expresie din teatru, iar invitații se bucură de eleganța contemporană a unei cetăți din poveste...

Este admirabil efortul desfășurării acestei ediții a festivalului teatral organizat de singura instituție profesionistă de spectacol din municipiu – Teatrul de Păpuși „Prichindel” care a reușit în 5 zile să ruleze 600 de invitați din țară și din Europa, câteva mii de spectatori din Alba Iulia și din împrejurimi și nenumărați prieteni pe viață! Selecția spectacolelor și a evenimentelor ce compun un festival profesionist,

Expoziție de fotografie Cristina PEPINO

Atelier Judith KÓTHAY-DOBRE

Păpușă de Eustațiu GREGORIAN

Teatrul „Gulliver”, Galați

modern și cald, așa cum este FIT Alba Iulia, atestă ambiția organizatorilor – Consiliul Județean Alba și Teatrul de Păpuși „Prichindel” – de a construi un reper în peisajul festivalurilor teatrale naționale.

Dincolo de gloria efemeră a aplauzelor, se pun bazele unei temelii culturale solide în rândul copiilor și tinerilor, una dintre țintele pe termen lung ale acestui demers cultural. În contextul unei inflații de festivaluri teatrale fără scop și ținută, FIT Alba Iulia este un exemplu de inteligență și tenacitate în selecția invitațiilor și alcătuirea programului. Toate genurile teatrale sunt acoperite de cel puțin câte un spectacol: spectacole „de capitală” – *Hangița* de Carlo Goldoni de la Teatrul „Nottara” (regia Tino Geirun) și *Sânziana și Pepelea* după Vasile Alecsandri, prezentat de Teatrul Național din București (regia Dan Tudor), spectacole-bijuterie – *Candid* al Teatrului „Tândărică” din București (regia Cristian Pepino) și „Oo!” adus de Teatrul Tineretului din Piatra Neamț (regia Alexandru Dabija), spectacole-eveniment – *Flamenco siempre* al Companiei Cie „Flamenco Vivo”, prezentă pentru a treia oară la Alba Iulia, *Teruel* al trupei franceze „Carré D'Choc” *Les masques en moi* al bulgarilor de la Teatrul „Atelier 313” din Sofia și spectacole-revelație precum *La Gigantea*, prezentat de „Compagnie les Trois Clés”, și *Meli-Melo II* al Companiei „Chicos Mambo”, ambele din Franța.

Copiii s-au bucurat din plin de teatru cât într-o stagiune! Pentru ei trupele teatrelor pentru copii din București, Craiova, Târgoviște, Târgu-Mureș, Cluj-Napoca, Botoșani, Bacău, Galați, Sibiu au venit cu dramatizări ale celor mai frumoase basme și povești ale copilăriei.

Peisajul teatral din Festival a fost completat de atelierle interdisciplinare coordonate de scenografa Judith Kóthay-Dobre, regizorii Theodor Cristian Popescu și Vlad Massaci, actorii Izabela și Mircea Moș, profesoara de origami Akiko Kimura.

Teatrul „Ariel” din Târgu Mureș a aniversat „în deplasare” 10 ani de „Underground” – un proiect ambițios care justifică denumirea și specificul teatrului, pentru copii și tineret – prin lansarea cărții *Desprinderea de pluton*, scrisă de criticul de teatru Eugenia-Anca Rotescu despre acest fenomen. Cu ale sale *Opere cumplite* a venit și Florin Piersic jr., într-o încântarea publicului tânăr din Alba Iulia.

Și pentru că, odată cu actuala ediție, Festivalul s-a reșezat în matcă printr-o transformare a imaginii, autoarea acestei schimbări – scenografa Cristina Pepino – a fost prezentă cu o elegantă expoziție de scenografie, perfect încadrată în stilul manifestării.

Multe ar fi de spus și de povestit din preafrumoasa cetate. Însă un singur lucru rămâne: certitudinea unui festival de teatru cu adevărat impecabil.

Altă piesă, aceleași povești...

Trecem ca gândul într-o altă poveste, pe malul Dunării, la **Galați**, unde **Festivalul Internațional de Animație „Gulliver”** (26–30 octombrie) este organizat de 17 ediții de către Teatrul de păpuși cu nume de uriaș și finanțat de Consiliul Local și Primăria Galați, dar și cu contribuția Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național. Festivalul este competitiv, cu premii râvnite de toată suflarea păpușărească autohtonă (prezența internațională este încă firavă). Au fost 14 trupe prezente la Galați, din care numai 3 de peste graniță (Republica Moldova, Ucraina, Ungaria). „Breslășii” s-au reunit din toate colțurile țării, aducând cu ei spectacole cu care se mândresc, spectacole aplaudate (sau chiar premiate!) la alte festivaluri. Însă autoritatea supremă, juriul (teatrolologii Marius Zarafescu și Carmen Stanciu, regizorul Maria Mierluț, producătorul TV Radu Iordănescu și reprezentantul consiliului local Zanfir Ilie), răstoarnă pronosticuri, confirmă sau năruie speranțe în încercarea de a stabili ierarhii valorice reale într-un domeniu teatral cu importante valențe educaționale și formatoare de gust estetic.

Într-o scurtă discuție în trei, am „scanat” acest festival cu Carmen Stanciu și cu Marius Zarafescu, președintele juriului:

Marius Zarafescu: Festivalul Internațional al Teatrului de Animație „Gulliver” de la Galați promovează și susține cu responsabilitate ideea că un asemenea proiect trebuie să se adreseze, în primul rând, comunității din care face parte. Faptul că festivalul este și competitiv, prin acordarea unor premii importante, reprezintă un moment necesar pentru dinamica teatrului de animație de la noi, o evaluare a stadiului acestei arte.

Adriana Teodorescu: *Cum este această ediție față de precedentele?*

Marius Zarafescu: Ediția din acest an lansează un semnal de alarmă. Am văzut spectacole care m-au pus pe gânduri, în sensul că nu înțeleg cum au putut să fie avizate de către directori aceste „sprietori de... copii” fără valențe educative și cu elemente kitschoase, care atingeau, uneori, patologicul.

Carmen Stanciu: Este îngrijorător faptul că specificul mânuirii este pe cale de dispariție! Și acest lucru pleacă și de la incapacitatea realizatorilor de a ține pasul cu imaginația copiilor, cu universul lor compozit. Este nevoie de o altă inventivitate, dar și de recunoașterea rolului pe care-l are publicul în sudarea spectacolului prin imaginație și fantezie. Îmbucurătoare este însă apariția noilor generații de păpușari, la creațiile cărora copiii reacționează – și mă refer aici la tinerii din trupa botoșăneană.

Adriana Teodorescu: *Ce-ar fi de făcut?*

Marius Zarafescu: Cred că o întâlnire anuală a directorilor teatrelor de animație ar fi utilă. Este o artă cu prea multe implicații sociale, educative, culturale, chiar și psihologice. Tocmai din acest motiv, teatrul de animație trebuie „îndrumat”, dar nu în sensul acelor prețioase indicații... ideologice. Sunt teatre de animație care fac efortul să țină pasul cu tendințele internaționale („Țândărică”, „Gulliver”, „Vasilache” din Botoșani, „Prichindel” din Alba Iulia sau Teatrul de marionete din Arad); alte colective par a fi defazate, pentru ele timpul estetic, cât și cel cultural plasându-se undeva pe la mijlocul secolului trecut. Avem nevoie, din când în când, și de o „arheologie teatrală” importantă pentru specialiști, dar și evocatoare pentru memoria colectivă. Doar atât!

Premiile Festivalului „Gulliver” Galați, 2009

Marele Premiu: **Gulliver în Tara piticilor**, regia Cristian Pepino, Teatrul „Țândărică”.

Premiul de Excelență: **Cristian Pepino**, regizor.

Premiul pentru regie: **Daniel Stanciu** pentru spectacolul *Fata babei și fata moșului*, Teatrul „Ciufulici” din Ploiești.

Premiului pentru scenografie: **Daniela Drăgulescu** pentru spectacolul *Don Quijote*, Teatrul „Gulliver” din Galați.

Premiului pentru interpretare masculină: **Pályi János** din Ungaria pentru spectacolul *Viteazul Vasilache*.

Premiul pentru interpretare feminină: **Manuela Alionte Frâncu** pentru rolul *Fata babei* din spectacolul *Fata babei și fata moșului*, Teatrul „Ciufulici” din Ploiești.

Premiul „Gulliver”: **Claudiu Gălăteanu, Florin Iftode, Tudor Rotaru și Laurențiu Vasilache** pentru spectacolul *Trimiteti moartea în vacanță* – o creație colectivă a celor premiați. Premiul a fost acordat artiștilor menționați pentru fantezia, virtuozitatea și creativitatea demonstrate ca regizori, scenariști și interpreți ai acestui spectacol (Teatrul pentru Copii și Tineret „Vasilache” din Botoșani).

Premiul „Dan Ganea”: spectacolul *Don Quijote*, regia Cătălin Vasiliu.

Comentariile despre premii, prestații, ierarhii sunt încă în toi, ca și planurile și proiectele pentru ediția viitoare. Importantă nu e statistica seacă a nominalizațiilor și premianților, ci dorința și obligația trupelor de a reda artei animației strălucirea binemeritată. Deși cortina cade încet peste acest sezon de festivaluri, povestea merge mai departe...